

Organization for Security and Co-operation in Europe
Mission to Montenegro

Izjava za novinare

**Šefica Misije OEBS-a, ambasadorica Janina Hrebičkova,
četvrtak, 18. septembar 2014. godine,
Kongresni centar, hotel "Premier", Podgorica**

Dobro jutro svima, i mnogo vam hvala što ste došli.

Neki od vas će se sigurno sjetiti da neposredno nakon što sam preuzela funkciju šefice Misije OEBS-a, imali smo sličan susret, kada smo se upoznali, i kada sam obećala da ćemo se povremeno susretati, da bismo vas pobliže informisali o onome što je u međuvremenu ostvareno.

Dozvolite mi da kažem da su, nakon skoro 10 mjeseci, moji utisci generalno izuzetno pozitivni, i da sam naišla na veoma otvoren i konstruktivan odgovor od strane premijera, predsjednika, ministara, potom čelnika različitih državnih institucija, do predstavnika civilnog društva, medija, rukovodilaca raznih međunarodnih institucija i brojnih diplomata koji rade u Crnoj Gori.

Svima njima na tome dugujemo veliku zahvalnost, jer bez njihove podrške i razumijevanja, naš uspjeh ne bi bio zagarantovan.

Misija trenutno radi na planiranju aktivnosti i budžeta za sljedeću godinu i taj izvještaj će biti prezentovan krajem oktobra u Beču.

Dame i gospodo,

Iako mandat OEBS-a obuhvata širok spektar područja, Misija smatra da je podrška u oblasti daljeg jačanja vladavine prava i težnja ka postizanju kvalitetnih rezultata i dalje naš prioritet i glavno područje podrške naše Misije i u narednom periodu.

Ostvarivanje najvećeg mogućeg stepena nezavisnosti i efikasnosti državnih institucija ujedno su i ključni zahtjevi na planu evropskih i evro-atlantskih integracija Crne Gore.

To znači da nosioci pravosudnih funkcija, sudije, tužioci, pripadnici policije, kao i svi drugi nosioci državne administracije, treba da budu dovoljno stručni i osposobljeni da obavljaju svoj posao na profesionalan način, i da ne postoje politički uticaji na njihove odluke.

Takođe, dobra uprava na lokalnom, odnosno nivou opština, veoma je važna, i ona mora da radi na odgovoran i transparentan način.

U narednom periodu sposobnost države da u potpunosti implementira akcione planove biće vidljiva i kroz kvalitet usluga državnih službi, efikasniji rad tužilaštva, kao i otvoreniji i efikasniji rad institucija i službi bezbjednosnog sektora.

Dame i gospodo,

Prošle godine u decembru kada sam održala prvu pres konferenciju, izrazila sam zabrinutost u pogledu rastuće polarizacije u crnogorskom društvu.

Vjerujem da su kombinacija senzacionalističkog izvještavanja, snažna podijeljenost medijske zajednice, neefikasna samoregulatorna tijela, kao i nedostatak snažnijeg glasa civilnog društva i samih građana, samo neki od faktora koji doprinose toj pojavi.

Vjerujem da u svakom društvu treba da postoji jasna svijest o tome šta je čije pravo, a šta odgovornost, i da to treba do kraja poštovati.

Institucije sistema, kao i ostali akteri javne scene, a pogotovo mediji, moraju da imaju kvalitetniju i konstruktivniju saradnju i komunikaciju. Njihova saradnja i komunikacija reflektuju se kroz izvještavanje medija, i mogu da služe kao pozitivan ali i negativan model javne komunikacije, što se i dešava.

Što se tiče izvještavanja medija, ono, nažalost, nije na zavidnom nivou, i nijesu rijetki slučajevi kršenja ljudskih prava, profesionalnih i etičkih standarda.

Sa druge strane, institucije za vladavinu prava i sprovođenje zakona se takodje u radu suočavaju sa nedostacima i izazovima.

Takođe, slučajevi napada na novinare, njihovu imovinu ili napadi na druge građane, ali i ostali nerasvjetljeni kriminalni slučajevi, dodatno jačaju percepciju nepovjerenja građana u efikasnost pravosudnih organa, što sve doprinosi polarizaciji društva.

Isto tako, neblagovremeno ili nepotpuno dostavljanje podataka koje mediji traže od određenih institucija, stvaraju dodatno zategnut odnos između institucija i medija koji o njihovom radu izvještavaju javnost.

Tokom prethodnih devet mjeseci naša Misija, zajedno sa državnim institucijama, civilnim sektorom i vama –medijima, pokušavala je da osmisli način da se ovo pitanje počne ublažavati, da se spriječi dalja polarizacija i antagonizmi u društvu.

Naš ključni cilj u narednom periodu biće da proširimo podršku Misije na ovo područje, i da obezbijedimo platformu za dijalog i jačanje svijesti prema poštovanju zakona, ljudskih prava i prava pojedinaca, i profesionalizma u radu svih državnih institucija, medija i svih ostalih društvenih aktera.

Misija će pokrenuti projekat koji će se sastojati iz nekoliko segmenata.

Prvi dio projekta sastojće se iz radionica za jačanje kapaciteta sudija, tužilaca i pripadnika policijske službe. Cilj obuke biće podizanje svijesti o odgovornosti u obavljanju zadataka, a pogotovo u nalaženju odgovarajućeg balansa između transparentnosti u radu, javnog interesa za određenim informacijama kao i slobodnog pristupa istima, zatim zaštite ličnih podataka, garantovanja pretpostavke nevinosti osobama osumnjičenim za izvršenje nekog krivičnog djela, kao i poštovanja svih ostalih prava tog lica. Isto tako, intenzivno će se raditi na unapređivanju odnosa sa medijima, putem dalje profesionalizacije službi za odnose sa javnošću.

Drugi dio projekta će ponuditi obuku medijima sa ciljem da se unaprijedi znanje novinara o pojedinim pitanjima koja se odnose na funkcionisanje organa za vladavinu prava i sprovođenje zakona.

Treći dio projekta biće debate, koje će biti emitovane od februara 2015 g. uživo, u produkciji Radio Televizije Crne Gore, obzirom da OEBS sa javnim servisom saraduje niz godina. Smatramo da RTCG može da posluži kao najbolja platforma za dijalog svih segmenata društva o pitanjima koja se tiču rada institucija za vladavinu prava i sprovođenje zakona, rada medija i ostalih pitanja od ključnog društvenog značaja.

U tim emisijama želimo da damo prostor građanima, jer su oni, zajedno sa institucijama i medijima, ključni u procesu smanjivanja polarizacije. Jačanje njihovog glasa je od velikog značaja u ukupnom procesu demokratizacije društva. Putem društvenih mreža, građani će biti u prilici da postavljaju pitanja o važnim društvenim temama.

Sa tim u vezi, obavijestila bih vas da sam juče sa menadžmentom RTCG-a potpisala Memorandum o saradnji. Taj dokument definiše okvir saradnje čitavog projekta, kojim želimo da doprinesemo daljem procesu transformacije te institucije.

Četvrti dio projekata će se sastojati od evaluacije i monitoringa rezultata sprovedenih aktivnosti, kako sa medijima tako i kod institucija. Takođe ćemo identifikovati segmente u kojima će eventualno biti potrebna dalja podrška.

Kao peti dio projekta, planiramo da krajem 2015. godine organizujemo međunarodnu konferenciju, na kojoj će relevantni inostrani i domaći eksperti, koji učestvovati u obukama, razgovarati o ovim pitanjima, analizirati ostvareno i

dati preporuke za saradnju u 2016. godini.

Da bi se taj proces adekvatno zaokružio, dalji izazov za Vladu biće iznalaženje rješenja za održivo i kvalitetno finansiranje RTCG-a; OEBS po ovom pitanju izražava spremnost da doprinese iznalaženju održivog modela.

Planiramo da 21.og oktobra organizujemo Okrugli sto o održivom finansiranju i digitalizaciji Javnog servisa, u saradnji sa RTCG-om i Evropskom radiodifuznom unijom, o čemu sam razgovarala sa premijerom nedavno.

Rok za prelazak na digitalni sistem zemlje za sve evropske države je jun 2015. godine, i tom smislu je potrebno naglasiti da RTCG treba da bude zaista moderni javni servis, što je u interesu ne samo Vlade, već i svih građana.

Na kraju, dozvolite mi da iskoristim priliku da vas informišem, da, pored navedenih aktivnosti u toku sljedeće godine, osim prioriteta koji se odnose na podršku u oblasti vladavine prava, a posebno u dijelu efikasnih rezultata u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala, naša Misija planira da pruži pomoć u jačanju odgovornosti i transparentnosti institucija.

Takođe ćemo pružiti podršku Skupštini u dijelu jačanja interakcije sa građanima, kao i sprovoditi aktivnosti koje se odnose na jačanje uprave na lokalnom nivou. Isto tako, inteziviraćemo aktivnosti koje se odnose na promovisanje ravnopravnosti polova, veću političku zastupljenost žena i njihovo ekonomsko osnaživanje, inkluziju Roma kroz proces edukacije, a takođe i sprovođenje napora za iznalaženje trajnijih rješenja za raseljena lica.

U kontekstu podrške OEBS-a tekućoj reformi bezbjednosnog i odbrambenog sektora pozdravljamo pristup i napore koje Crna Gora ulaže na tom planu.

Naredne godine Misija će proširiti ovu podršku serijom obuka o ljudskim pravima i pitanjima ravnopravnosti polova, za pripadnike vojnih snaga, Uprave policije, Agencije za nacionalnu bezbjednost, kazneno-popravne ustanove, zaposlene u Policijskoj akademiji i drugima institucijama. Obuke će se organizovati u saradnji sa skupštinskim Odborom za bezbjednosti i odbranu i Odborom za ravnopravnost polova.

Planiramo da se edukacija i obuka o ovim pitanjima uvrste u generalnu politiku programa obuke i nastave za sve pripadnike oružanih i bezbjednosnih snaga Crne Gore, institucija bezbjednosnog sektora i obrazovnih institucija.

Hvala vam svima na pažnji.